

॥ ५५ ॥ इतिद्रोणपर्वणिटीकायां द्विषष्ट्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १६२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वर्तमानइति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ अंधेआप्यहेतौ ॥ ७ ॥ बोयुष्यस्तंब

भीमस्यानिघ्नतः शत्रून्याष्णिजग्राहपांडवः ॥ द्रोणोपिपांडुपंचालान्वयधमद्रजनीमुखे ॥ ५५ ॥ इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि घटोत्कचपर्वणि रात्रियुद्धे
द्विषष्ट्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १६२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ संजय उवाच वर्तमानेतथायुद्धे घोररूपे भयावहे ॥ तमसा संवृते लोके रजसा च
महीपते ॥ १ ॥ नापश्यंतरेण योधाः परस्परमवस्थिताः ॥ अनुमानेन संज्ञाभिर्युद्धं तद्वदधेम हत् ॥ २ ॥ नरनागाश्च मथनं परमं लोमहर्षणं ॥ द्रोणकर्णरूपवीरा
भीमपार्षतसात्यकाः ॥ ३ ॥ अन्योन्यं क्षोभयामासुः सैन्यानि नृपसत्तम ॥ वध्यमानानि सैन्यानि समंतात् तैर्महारथैः ॥ ४ ॥ तमसा संवृते चैव समंताद् द्विप्रदुहु
वुः ॥ ते सर्वतो विद्रवंतो योधा विध्वस्तचेतनाः ॥ ५ ॥ अहन्यंत महाराज धावमानाश्च संयुगे ॥ महारथसहस्राणि जघ्नु रन्योन्यमाहवे ॥ ६ ॥ अंधेतमसि मुढानि पु
त्रस्य तव मंत्रिते ॥ ततः सर्वाणि सैन्यानि सेनागोपाश्च भारत ॥ व्यमुह्यं तरेणेतत्र तमसा संवृते सति ॥ ७ ॥ धृतराष्ट्र उवाच तेषां संलोल्यमानानां पांडवैर्वि
हतौजसां ॥ अंधेतमसि मन्नानामासीत् किं वो मनस्तदा ॥ ८ ॥ कथं प्रकाशस्तेषां वाममसैन्यस्य वा पुनः ॥ बभूव लोके तमसा तथा संजय संवृते ॥ ९ ॥ संजय
उवाच ततः सर्वाणि सैन्यानि हतशिष्टानि यानि वै ॥ सेनागोप्तृनथादि क्षपुनर्व्यूहमकल्पयत् ॥ १० ॥ द्रोणः पुरस्ताज्जघने तुशल्यस्तथा द्रौणिः कृतवर्मा सौबल
श्च ॥ स्वयंतु सर्वाणि बलानि राजन राजाभ्ययाद्रोपयन्वैनिशयां ॥ ११ ॥ उवाच सर्वाश्च पदातिसंघान् दुर्योधनः पार्थिवसांत्वपूर्वं ॥ उत्सृज्य सर्वपरमायुधानि
गृहीतहस्तैर्ज्वलितान् प्रदीपान् ॥ १२ ॥ ते चोदिताः पार्थिवसत्तमेन ततः प्रहृष्टा जगदुःप्रदीपान् ॥ देवर्षिगंधर्वसुरर्षिसंघाविद्याधराश्चाप्सरसांगणाश्च ॥ १३ ॥
नागाः सयक्षोरगकिन्नराश्च तृष्टादिविस्था जगदुःप्रदीपान् ॥ दिग्देवतेभ्यश्च समापंतोऽदृश्यं तदीपाः समुगंधितैलाः ॥ १४ ॥ विशेषतो नारदपर्वताभ्यां संबो
ध्यमानाः कुरुपांडवार्थं ॥ साभूय एव ध्वजिनीविभक्ता व्यरोचताग्निप्रभयानिशायां ॥ १५ ॥ महाधनैराभरणैश्च दिव्यैः शस्त्रैश्च दीप्तैरपि संपतद्भिः ॥ रथैरथेपंच
विदीपकास्तु प्रदीपकास्तत्र गजे त्रयश्च ॥ १६ ॥

धिनां मनः किं किं विधं कातरं धृष्टं वेत्यर्थः ॥ ८ ॥ ९ ॥ तत इति द्रोण इत्यपकृष्यते तेषां सैन्यानां व्यूहमिष्यत् तत्तद्विषयं ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ देवर्षीति भुवि पदातिभिर्दिग्पेषु गृहीतेषु दिवि विस्थादेवापि
दीपान् जगदुर्गुह्युद्धोत्सवपेक्षकाः ॥ १३ ॥ दिग्देवतेभ्य इत्यंतरिक्षस्थानामपि देवानामागमनमुक्तं ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥